

Wyjaśnienia do uchwały w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Podstawą prawną uchwały jest art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który wszedł w życie 23 września 2021 r.

Zgodnie z tym przepisem *rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku, gdy:*

- *środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, lub*
- *celem jest obniżenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od właścicieli nieruchomości.*

Z uzasadnienia ustawy, którą wprowadzono ten przepis, nie wynika cel wprowadzenia takiej regulacji. Ustawodawcy chodziło o usankcjonowanie tego, co i tak gminy robiły do tej pory, czyli dano podstawę do dofinansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z innych środków budżetu gminy, niż tych pochodzących z opłat pobieranych od mieszkańców.

System gospodarki odpadami komunalnymi został tak skonstruowany, że gmina pobiera opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i powinna z nich pokrywać koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, administrowania tym systemem, utrzymywania punktów selektywnej zbiórki, edukacji ekologicznej w zakresie odpadów komunalnych, czy usuwania dzikich wysypisk. Teoretycznie system powinien się bilansować, czyli gmina na gospodarkę odpadami komunalnymi powinna wydawać tyle, ile uzyskuje dochodu z pobieranych opłat.

Od lat ceny usług za gospodarowanie odpadami komunalnymi systematycznie rosną i zazwyczaj gmina zmuszona jest dopłacać do tego zadania z innych środków.

Według wydanego komunikatu Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych postanowienia o „dopłacie” nie powinny być zawierane w uchwale budżetowej, albowiem stosownie do brzmienia art. 213 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.) w ww. uchwale nie zamieszcza się przepisów niezwiązanych z wykonywaniem budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W ocenie Krajowej Rady zasadnym wydaje się podejmowanie odrębnej uchwały o „dopłacie”, na co wskazuje odrębna regulacja ustawowego upoważnienia do podjęcia przedmiotowej uchwały.

Wobec braku precyzyjnych rozwiązań w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Krajowa Rada skłania się do poglądu, że uchwała o „dopłacie” może zawierać zarówno ogólne postanowienia o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami, jak też może wskazywać konkretną kwotę dopłaty. Za dopuszczalne, a w niektórych przypadkach nawet konieczne, uznać należy dokonanie zmiany tej uchwały w trakcie roku budżetowego.

Gmina ma obowiązek dokonania corocznego rozliczenia systemu, a to zgodnie z art. 6r ust. 2e u.c.p.g. nakazującym ujęcie w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy informacji o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów.

Zatem dodanie ust. 2da w art. 6r stanowi uszczegółowienie przepisów i umożliwia gminom dopłacanie z innych środków własnych do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Gminy mogą skorzystać z tego przepisu w sytuacjach nadzwyczajnych, np. w przypadku wzrostu cen za zagospodarowanie odpadów, co przekłada się na brak możliwości pokrycia wszystkich kosztów z pobranych od mieszkańców opłat.

**Dyrektor Wydziału
Ochrony Środowiska**

Dominika Chybowska